

สาร สัตวแพทยสภา

ฉบับที่ ๓๓ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔

การอนุบาลลูกนกแอ่นบ้าน
(House Swift)

CE CENTER
VETERINARY COUNCIL OF THAILAND

THE 2ND

e-Learning 2021

ลงทะเบียน 1 ก.ย. - 3 ธ.ค. 2564

ทำข้อสอบ 15 ก.ย. - 30 ธ.ค. 2564

20 หน่วยกิต | ค่าลงทะเบียน 400 บาท

www.vetcouncil.or.th/elearning

สำนักงานสัตวแพทยสภา

เลขที่ ๒๘/๘ หมู่ ๑ ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๐๑๗๐๗๐๐-๘ โทรสาร ๐๒-๐๑๗๐๗๐๙ www.vetcouncil.or.th

Line ID : @vetcce

สวัสดิ์ สมาชิกสัตวแพทยสภาทุกท่าน

สารสัตวแพทยสภาในฉบับนี้ ผมขอนำเสนอพันธกิจของ สัตวแพทยสภา วาระปี ๒๕๖๔-๒๕๖๗ ให้สมาชิกทุกท่านได้เห็นภาพ การทำงานของสัตวแพทยสภาในอีก ๓ ปีข้างหน้า ผ่านหน่วยงาน ๗ เสาหลักของสัตวแพทยสภา ซึ่งจะเป็นการสานต่อภารกิจของ สัตวแพทยสภา และมุ่งสู่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ทาง สัตวแพทย์ สร้างมาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ ยกกระดับความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ และเสริมสร้าง ศักดิ์ศรีและการยอมรับของวิชาชีพในสังคม โดยมีพันธกิจหลักที่ สำคัญคือ

๑. การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับ ประกาศ และ ระเบียบของสัตวแพทยสภา ให้เหมาะสมกับสถานการณ์การ เปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันและอนาคต

๒. พัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ โดยเฉพาะการกำหนดเกณฑ์สมรรถนะของบัณฑิตจบใหม่ หรือ day one skill competencies และปรับปรุงแนวปฏิบัติในการ รับรองปริญญาในวิชาชีพการสัตวแพทย์

๓. สนับสนุนให้มีการผลิตผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ที่มีความรู้ความชำนาญในการประกอบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ ได้แก่ พยาธิวิทยา เวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ ศัลยศาสตร์ อายุรศาสตร์ และสัตวแพทย์สาธารณสุข โดยสัตวแพทยสภาอยู่ระหว่างดำเนินการให้ผู้ที่ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้าน และสอบได้วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบ วิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ สามารถเทียบวุฒิได้เท่ากับผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก

๔. พัฒนาระบบการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการ สัตวแพทย์ ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรสัตวแพทย์ให้มีความรู้ ความสามารถ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง เพื่อการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีจรรยาบรรณ

๖. พัฒนาวิชาชีพการสัตวแพทย์เข้าสู่มาตรฐานสากล เป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพการ สัตวแพทย์ของไทยให้เข้าสู่มาตรฐานนานาชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมให้สัตวแพทย์ไทยในอนาคตเข้าสู่ตลาด บริการวิชาชีพการสัตวแพทย์ในต่างประเทศ

ผมและคณะกรรมการสัตวแพทยสภาจะพยายามขับเคลื่อนพันธกิจสำคัญทั้ง ๖ ด้านนี้
อย่างเต็มความสามารถ อย่างไรก็ตามการเดินทางไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือ
ไม่นั้น ความร่วมมือของสมาชิกสัตวแพทยสภาทุกท่าน และจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนับว่ามี
ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในโอกาสนี้ผมขอเชิญชวนสมาชิกทุกท่านให้ความเห็น หรือข้อเสนอ
แนะในการดำเนินงานของคณะกรรมการสัตวแพทยสภา เพื่อที่คณะกรรมการฯ จะได้นำไปปรับ
ใช้เพื่อการขับเคลื่อนพันธกิจสำคัญทั้ง ๖ ให้ดียิ่งขึ้น

จากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด ๑๙ ประชาชนทุกคนต้องปรับตัวกันอย่างมาก
เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตให้เป็นปกติในรูปแบบหรือวิถีใหม่ (new normal) การปรับตัวนี้
ส่งผลกระทบต่อไม่มากนักน้อยต่อทุกวิชาชีพ วิชาชีพใดปรับตัวได้เร็ว และสามารถมีแนวปฏิบัติที่ดี
สอดคล้องกับสถานการณ์ ก็จะสามารถก้าวผ่านวิกฤติครั้งนี้ไปได้ ผมเป็นกำลังใจให้สมาชิก
สัตวแพทยสภาทุกท่าน จะสามารถปรับตัวได้ และยังคงประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ได้
อย่างมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ เชื่อมั่น และได้รับความไว้วางใจจากสังคมให้ทำหน้าที่
“สัตวแพทย์มืออาชีพ” ต่อไป

ขอบคุณ และสวัสดีครับ

รศ.นายสัตวแพทย์ ดร.ธีระ รักความสุข

นายกสัตวแพทยสภา

คณะกรรมการจัดการสัตวแพทยสภา

ที่ปรึกษา : รศ.นายสัตวแพทย์ ดร.ธีระ รักความสุข, นายสัตวแพทย์สุเมธ ทรัพย์ชูกุล

คณะกรรมการ: นายสัตวแพทย์ชลธิศ ศรีสุดาวรรณ, นายสัตวแพทย์นวพูน จำปานิล,
สัตวแพทย์หญิง ว่าที่ ร.ต.ญ.ดร.วัชรินทร์ โชวีจิตร, นางสุวรรณา หิรัญเจริญวงศ์,
นางสาวจินตนา ภูสกุล

สารบัญ

ฉบับที่ ๓๓ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔

๓ สารจากท่านนายก/รายชื่อบรรณาธิการ

๖ ผลการดำเนินงานของศูนย์ประเมินฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๓)

๑๖ รายงานการดำเนินงานของ
วิทยาลัยวิชาชีพการสัตวแพทย์ชำนานุกการแห่งประเทศไทย ประจำปี ๒๕๖๓
(มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๓)

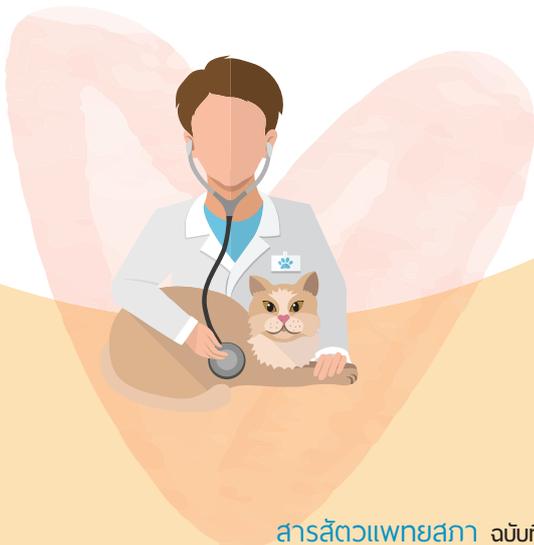
๒๒ มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์

๒๓ การอนุบาลลูกนกแอ่นบ้าน
(House Swift)

๓๑ คำถาม
การอนุบาลลูกนกแอ่นบ้าน
(House Swift)

๓๓ กระจาดคำตอบ
สารสัตวแพทย์สภา ฉบับที่ ๓๓

ผลการดำเนินงานของศูนย์ประเมินฯในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (มกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๓)

ศูนย์ประเมินฯ ดำเนินจัดทำวิธีการทดสอบและพัฒนาเครื่องมือวัดมาตรฐาน สำหรับการประเมินความรู้
ขั้นพื้นฐานฯ จัดทำระบบคลังข้อสอบ จัดสัมมนา/อบรมต่าง ๆ โดยคณะอนุกรรมการหลัก ๔ ชุด และคณะอนุกรรมการ
เฉพาะกิจ และคณะทำงานอื่น ๆ ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารศูนย์ ซึ่งกำหนดนโยบาย วางแนวทาง
การดำเนินงาน มอบหมายงาน และพิจารณาโครงการต่าง ๆ

ผลงานของศูนย์ประเมินฯ ที่คณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ได้ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีดังนี้

คณะอนุกรรมการจัดหาข้อสอบ

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในปี ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔ ครั้ง มีการประชุมย่อยอาจารย์ในคณะ
เพื่อระดมออกข้อสอบเป็นครั้งคราว โดยสถาบันแต่ละแห่งอำนวยความสะดวกเรื่องอาหารและสถานที่ มีการจัดอบรม
เชิงปฏิบัติการ “ออกข้อสอบอย่างไรให้ได้มาตรฐาน” ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนจากสัตวแพทยสภา
จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

๑. อบรมเชิงปฏิบัติการ “ออกข้อสอบอย่างไรให้ได้มาตรฐาน” ครั้งที่ ๓๙ - ๔๓ ณ สัตวแพทยสภา และคณะ
สัตวแพทยศาสตร์ ของสถาบันต่าง ๆ จำนวน ๘ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่	วันที่	สถานที่	หมายเหตุ
๓๙	๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	
๔๐/๑	๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓	สำนักงานสัตวแพทยสภา	กลุ่มสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อน (Companion animals)
๔๐/๒	๒๙ กันยายน ๒๕๖๓	สำนักงานสัตวแพทยสภา	กลุ่มปศุสัตว์ (Live stocks/Food animals)
๔๐/๓	๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓	สำนักงานสัตวแพทยสภา	กลุ่มสัตวแพทย์สาธารณสุข (Veterinary Public Health)
๔๐/๔	๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓	สำนักงานสัตวแพทยสภา	กลุ่มพรีคลินิก/พาราคlinik (Preclinic/Paraclinic)
๔๑	๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	
๔๒	๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓	มหาวิทยาลัยมหิดล	
๔๓	๑๓-๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	

ด้วยความร่วมมือร่วมใจของคณาจารย์และด้วยการประสานงานของอนุกรรมการจัดหาข้อสอบ ทำให้มีข้อสอบ
ออนไลน์ส่งเข้าคลังในปี ๒๕๖๓ รวม ๒,๓๘๕ ข้อ

คณะอนุกรรมการพัฒนาและประเมินข้อสอบ

- การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในปี ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๗ ครั้ง โดยมีสาระการดำเนินการ ดังนี้
 - ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางพัฒนาข้อสอบรูปแบบใหม่ แบบกลุ่มย่อย เฉพาะสาขา
 - ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับการกำหนดช่วงเวลาในการพัฒนาข้อสอบสำหรับ ครั้งที่ ๑-๔ และแนวปฏิบัติรูปแบบใหม่ในการพัฒนาข้อสอบและการทวนสอบข้อสอบที่พัฒนาแล้ว
 - ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับการกำหนดกลุ่มความเชี่ยวชาญ จำนวนกลุ่มย่อยและจำนวนวัน ในการพัฒนาข้อสอบและทวนสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ และ กำหนดมาตรการลดความเสี่ยงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ระหว่างการพัฒนาข้อสอบและทวนสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓
 - ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับการพิจารณาขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับการพัฒนาข้อสอบ และการทวนสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ และกำหนดแผนดำเนินงานการพัฒนาข้อสอบ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
 - ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการจัดพัฒนาข้อสอบ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ช่วงที่ ๑ และการวางแผนการพัฒนาข้อสอบ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ ช่วงที่ ๑ และ ๒
 - ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับการเตรียมการประเมินและพัฒนาข้อสอบใช้แล้ว
 - ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับกำหนดแผนดำเนินงานพัฒนาข้อสอบ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และการกำหนดช่วงเวลาพัฒนาข้อสอบ ประจำปี ๒๕๖๔
- ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ จำนวน ๓ ครั้ง
 - ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ - ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ วันที่ ๒๒ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ สำนักงาน สัตวแพทยสภา นนทบุรี
 - ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๓ และ วันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓ ณ สำนักงาน สัตวแพทยสภา นนทบุรี
 - ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา นนทบุรี

คณะอนุกรรมการจัดการสอบและประมวลผล

คณะอนุกรรมการจัดการสอบและประมวลผลได้จัดให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในปี ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๖ ครั้ง และจัดสอบประเมินรวม ๒ ครั้ง ดังนี้

- จัดการสอบประเมินนิสิตนักศึกษาสัตวแพทยศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าสอบประเมินทั้งประเทศ จำนวน ๓๕๔ คน แบ่งเป็น สอบหมวดที่ ๒ จำนวน ๒๔๒ คน และหมวดที่ ๓ จำนวน ๓๐๓ คน โดยมีสนามสอบ ๕ สนาม คือ

การสอบประเมินครั้งที่ ๒/๒๕๖๒

ลำดับ	สนามสอบ	จำนวนผู้เข้าสอบหมวดที่ ๒	จำนวนผู้เข้าสอบหมวดที่ ๓
๑.	๐๒ - มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๘๗	๑๑๗
๒.	๐๓ - มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๒๖	๓๓
๓.	๐๔ - มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๒๙	๒๙
๔.	๐๖ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	๖๒	๘๓
๕.	๑๐ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	๓๘	๔๑
รวม		๒๔๒	๓๐๓

การตัดสินคะแนนผ่านใช้แบบอิงเกณฑ์ที่ ๕๐% โดยมีผู้สอบผ่านทั้งสองหมวดและมีสิทธิ์ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามข้อบังคับสัตวแพทย์สภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนรวม ๑๔๖ คน จากผู้เข้าสอบ ๓๕๔ คน

๒. จัดการสอบประเมินนิสิตนักศึกษาสัตวแพทยศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าสอบประเมินทั่วประเทศ จำนวน ๗๙๒ คน แบ่งเป็นสอบ หมวดที่ ๒ จำนวน ๗๓๓ คน และหมวดที่ ๓ จำนวน ๗๕๖ คน โดยมีสนามสอบ ๗ สนาม คือ

การสอบประเมินครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

ลำดับ	สนามสอบ	จำนวนผู้เข้าสอบ หมวดที่ ๒	จำนวนผู้เข้าสอบ หมวดที่ ๓
๑.	๐๑ - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๑๒๙	๑๓๗
๒.	๐๒ - มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๑๙๙	๒๑๕
๓.	๐๓ - มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๑๙	๑๑๗
๔.	๐๔ - มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๗๑	๗๐
๕.	๐๕ - มหาวิทยาลัยมหิดล	๔๓	๔๔
๖.	๐๖ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	๑๑๙	๑๒๑
๗.	๑๐ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	๕๓	๕๒
รวม		๗๓๓	๗๕๖

การตัดสินคะแนนผ่านใช้แบบอิงเกณฑ์ที่ ๕๒.๕ % โดยมีผู้สอบผ่านทั้งสองหมวดและมีสิทธิ์ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามข้อบังคับสัตวแพทย์สภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนรวม ๔๑๐ คน จากผู้เข้าสอบ ๗๙๒ คน

กิจกรรมอื่นที่นอกเหนือจากการจัดสอบที่คณะกรรมการจัดการสอบและประมวลผลได้ดำเนินการในปี ๒๕๖๒ มีดังนี้

๑. จัดให้มีการหารือและระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินนิสิตนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน หมวดที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๔ ร่วมกับรองคณบดีฝ่ายวิชาการและรองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา หรือตัวแทนจากคณะสัตวแพทยศาสตร์ ๑๐ สถาบัน โดยใช้โปรแกรม Zoom Cloud Meeting มีผู้เข้าประชุมทั้งในห้องประชุมและประชุมผ่านสื่อ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมบรรลุข้อตกลงในวิธีการประเมินนิสิตนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน หมวดที่ ๑ และจิตวิทยา โดยจัดทำเป็นหนังสือข้อตกลงการผ่านรายวิชาตามหลักสูตรของแต่ละสถาบันให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดโดยสัตวแพทย์สภา เพื่อใช้ในการประเมินของปี ๒๕๖๔

๒. วางแผนการจัดสอบประเมินตามเกณฑ์ หมวดที่ ๒ และ หมวดที่ ๓ ของปี ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้มีการจัดสอบ ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ ในวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๕

๓. จัดทำโครงการสัมมนาสัญจร ครั้งที่ ๖ เพื่อทำความเข้าใจกับนิสิตนักศึกษาและคณาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ของ ๙ สถาบัน ดังนี้

- ๓.๑ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- ๓.๒ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๓.๓ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๓.๔ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
- ๓.๕ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ๓.๖ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ๓.๗ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ๓.๘ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
- ๓.๙ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
 ทั้งนี้ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล แจ้งความประสงค์ดำเนินการเอง

คณะอนุกรรมการจัดทำระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบ

คณะอนุกรรมการจัดทำระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบ ได้ดำเนินการติดตามและกำกับดูแลรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะกับบริษัท ไอที ซีเคียว แอนด์ คอนซัลท์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับงานติดตั้งระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบในช่วงตั้งต้นและส่วนต่อขยายให้กับศูนย์ประเมินฯ มีการใช้ระบบโดยคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ในการจัดการสอบ, พัฒนาข้อสอบ, คัดเลือกข้อสอบ เป็นต้น ภายหลังจากการจัดการสอบและการประมวลผลการสอบแต่ละครั้งเสร็จสิ้น คณะอนุกรรมการฯ ได้เปิดโอกาสให้มีการรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ที่ใช้ระบบ และนำข้อคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนาระบบเพื่อให้เป็นปัจจุบัน มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่สมบูรณ์ มีการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดีมากยิ่งขึ้น สามารถสนองตอบความต้องการของผู้ใช้ทุกด้าน ทั้งการสมัครสอบของนิสิตนักศึกษาการสมัครเป็นผู้ร่วมออกข้อสอบ การจัดการสอบ การพัฒนาข้อสอบและการจัดเก็บเข้าคลังข้อสอบ รวมทั้งการคัดเลือกข้อสอบ เป็นต้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ทั้งหมด ๔ ครั้ง

ตามที่ ที่ประชุมคณะกรรมการสัตวแพทยสภา ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ ในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติอนุมัติหลักการปรับเปลี่ยนวิธีการสอบจาก paper based เป็น computer based เพื่อลดขั้นตอนการจัดพิมพ์ การขนส่งข้อสอบไปตามสนามสอบ เพิ่มความถูกต้องและความชัดเจนของข้อสอบโดยเฉพาะ ภาพประกอบ รวมทั้งเพิ่มความเร็วในการประมวลผลและประกาศผลการสอบ และคณะกรรมการบริหารศูนย์ประเมินฯ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบในการจัดทำ TOR ระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบฯ เพื่อปรับเข้าสู่การจัดสอบแบบ Computer-based โดยขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง ภายในวงเงิน ๑,๓๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท และคณะกรรมการสัตวแพทยสภา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้อนุมัติจัดซื้อจัดจ้างการจัดทำระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบฯ ตามวงเงินที่เสนอ และศูนย์ประเมินฯ ได้ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและคณะกรรมการตรวจรับจัดซื้อจัดจ้างการจัดทำระบบฯ และตามมติที่ประชุมคณะกรรมการสัตวแพทยสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการตามที่เสนอ

นอกจากนี้ เพื่อการดูแลระบบให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยเร็วและทันต่อเหตุการณ์ สัตวแพทยสภาได้ให้ความเห็นชอบให้ว่าจ้างบริษัท ไอที ซีเคียว แอนด์ คอนซัลท์ จำกัด ในการต่อสัญญาดูแลรักษาระบบเป็นเวลาหนึ่งปี ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีค่าใช้จ่ายรวม ๖๐,๐๐๐.๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน)

คณะกรรมการจัดทำเกณฑ์ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานในการประเมินเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ....

เนื่องจากในปีนี้มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ คณะกรรมการจัดทำเกณฑ์ฯ จึงงดการประชุมในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – กรกฎาคม ๒๕๖๓ และได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ในปี ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๖ ครั้ง โดยมีสาระการดำเนินการ ดังนี้

๑. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลรายละเอียดประเด็นเนื้อหาวิชาการประกอบการจัดทำ (ร่าง) คู่มือคำอธิบายเกณฑ์ความรู้ความสามารถฯ พ.ศ. ๒๕.. หมวดที่ ๒ ข้อ ๒.๑ ความรู้และ/หรือ ทักษะ กลุ่มวิทยาศาสตร์พื้นฐานทางวิชาชีพ และปรับปรุงเพิ่มเติมข้อมูลบางส่วนในหมวดที่ ๒ ข้อ ๒.๒.๙, ๒.๓.๑, ๒.๔.๖

๒. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลรายละเอียดประเด็นเนื้อหาวิชาการประกอบการจัดทำ (ร่าง) คู่มือคำอธิบายเกณฑ์ความรู้ความสามารถฯ พ.ศ. ๒๕.. หมวดที่ ๑ จริยธรรมและคุณลักษณะของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ข้อ ๑.๔ ปรับปรุงข้อมูลในหมวดที่ ๒ ข้อ ๒.๕.๒, ๒.๕.๖ และ ๒.๖.๕

๓. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลรายละเอียดประเด็นเนื้อหาวิชาการประกอบการจัดทำ (ร่าง) คู่มือคำอธิบายเกณฑ์ความรู้ความสามารถฯ พ.ศ. ๒๕.. หมวดที่ ๒ ข้อ ๒.๕ กลุ่มเวชศาสตร์การผลิตภัณฑ์เลี้ยงและปศุสัตว์ ข้อย่อย ๒.๕.๑

๔. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลรายละเอียดประเด็นเนื้อหาวิชาการประกอบการจัดทำ (ร่าง) คู่มือคำอธิบายเกณฑ์ความรู้ความสามารถฯ พ.ศ. ๒๕.. หมวดที่ ๒ ข้อ ๒.๕ กลุ่มเวชศาสตร์การผลิตภัณฑ์เลี้ยงและปศุสัตว์ ข้อย่อย ๒.๕.๒ และ ๒.๕.๓ พิจารณาคัดเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ “ม้า” จากไฟล์ข้อมูลแบบสอบถาม excel นำไปเพิ่มเติมใน (ร่าง) คู่มือคำอธิบายเกณฑ์ฯ ในส่วนภาคผนวกตามหมวดหมู่เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง และเห็นสมควรกำหนดขอบเขตความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานทางสัตวแพทย์ เกี่ยวกับโรคที่ปรากฏในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีเป็นโรคที่พบเกิดขึ้นบ่อยในประเทศไทย ความรู้พื้นฐานควรครอบคลุมทุกด้านของโรคดังกล่าว สำหรับกรณีเป็นโรคที่ไม่เคยปรากฏในประเทศไทยหรือเป็นโรคอุบัติใหม่ที่มีการระบาดในพื้นที่จำกัด ความรู้พื้นฐานที่ต้องทราบเกี่ยวกับโรคดังกล่าว คือ อาการที่พบในสัตว์ และวิธีติดต่อหรือแพร่ระบาดของโรค

๕. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ วาระเกี่ยวกับ การจัดทำข้อมูลรายละเอียดประเด็นเนื้อหาวิชาการประกอบการจัดทำ (ร่าง) คู่มือคำอธิบายเกณฑ์ความรู้ความสามารถฯ พ.ศ. ๒๕.. หมวดที่ ๒ ข้อ ๒.๕ กลุ่มเวชศาสตร์การผลิตภัณฑ์เลี้ยงและปศุสัตว์ ข้อย่อย ๒.๕.๔ ถึง ๒.๕.๗ และเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์น้ำในข้อย่อย ๒.๕.๑ ถึง ๒.๕.๗ ในการนี้ เนื่องจากคณะกรรมการบริหารศูนย์ประเมินฯ จะหมดวาระในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมเห็นควรดำเนินการข้อมูลหลักให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริหารศูนย์ประเมินฯ พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป สำหรับข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมที่ยังไม่เสร็จสิ้นเรียบร้อย ให้รวบรวมไว้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการฯ ชุดถัดไป

คณะกรรมการเฉพาะกิจคัดเลือกข้อสอบ

คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมคัดเลือกข้อสอบสำหรับการสอบประเมินฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ด้วยความเที่ยงธรรม โปร่งใส เก็บรักษาข้อมูลไม่ให้รั่วไหล ส่งให้กับคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อจัดพิมพ์ข้อสอบประเมินฯ ดำเนินการจัดพิมพ์ด้วยความเรียบร้อยคณะกรรมการฯ และดำเนินการจัดการเอกสารข้อสอบและกำหนดมาตรฐานในการเก็บรักษาข้อสอบอย่างปลอดภัยตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

การทดสอบประเมินฯ/การจัดอบรม/สัมมนา

๑. จัดการสัมมนาสัญจร ครั้งที่ ๖ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสอบประเมิน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๙ ครั้ง ดังนี้

วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

๒. จัดการสอบประเมินนิสิตนักศึกษาสัตวแพทยศาสตร์ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ หมวดที่ ๒ และ หมวดที่ ๓ ในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๓ พร้อมกันทั่วประเทศ มีผู้เข้าสอบรวม ๓๕๔ คน แบ่งเป็น หมวดที่ ๒ จำนวน ๒๔๒ คน และหมวดที่ ๓ จำนวน ๓๐๓ คน โดยมีสนามสอบ ๕ สนาม คือ สนามสอบที่ ๐๒ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สนามสอบที่ ๐๓ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สนามสอบที่ ๐๔ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สนามสอบที่ ๐๖ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร และสนามสอบที่ ๑๐ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๓. จัดการสอบประเมินนิสิตนักศึกษาสัตวแพทยศาสตร์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ หมวดที่ ๒ และ หมวดที่ ๓ ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ พร้อมกันทั่วประเทศ โดยมีสนามสอบ ๗ สนาม คือสนามสอบที่ ๐๑ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สนามสอบที่ ๐๒ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สนามสอบที่ ๐๓ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สนามสอบที่ ๐๔ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สนามสอบที่ ๐๕ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สนามสอบที่ ๐๖ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร และสนามสอบที่ ๑๐ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีผู้เข้าสอบรวม ๗๙๒ คน โดยสอบหมวดที่ ๒ จำนวน ๗๓๓ คน และหมวดที่ ๓ จำนวน ๗๕๖ คน

๔. อบรมเชิงปฏิบัติการ “ออกข้อสอบอย่างไรให้ได้มาตรฐาน” ครั้งที่ ๓๙ – ๔๓ ณ สัตวแพทยสภา และคณะสัตวแพทยศาสตร์ ของสถาบันต่าง ๆ จำนวน ๗ ครั้ง ดังนี้

๔.๑ การอบรม ครั้งที่ ๓๙ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๒๔ คน

๔.๒ การอบรม ครั้งที่ ๔๐/๑ กลุ่มสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อน (Companion animals) วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๓๔ คน

๔.๓ การอบรม ครั้งที่ ๔๐/๒ กลุ่มปศุสัตว์ (Live stocks/Food animals) วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ โดยผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๙ คน

๔.๔ การอบรม ครั้งที่ ๔๐/๓ กลุ่มสัตวแพทย์สาธารณสุข (Veterinary Public Health) วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๑ คน

๔.๕ การอบรม ครั้งที่ ๔๐/๔ กลุ่มพีรีคลินิก/พาราคีคลินิก (Preclinic/Paraclinic) วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๘ คน

๔.๕ การอบรม ครั้งที่ ๔๑ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๒๑ คน และวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน ๑๐ คน

๔.๖ การอบรม ครั้งที่ ๔๒ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๒๔ คน

๔.๗ การอบรม ครั้งที่ ๔๓ วันที่ ๑๓ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๑๔ คน

๕. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ เรื่อง “การดำเนินการพัฒนาข้อสอบ”

๕.๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๑) เมื่อวันที่ ๖ - ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา จังหวัดนนทบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ ๒๒ คน ผู้จัดการศูนย์ประเมินฯ ๑ คน เจ้าหน้าที่ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๒๕ คน เพื่อพัฒนาข้อสอบที่จะนำไปใช้ในการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ และพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อสอบ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาข้อสอบผ่านระบบออนไลน์

๕.๒ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๒) เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา จังหวัดนนทบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ ๒๐ คน ผู้จัดการศูนย์ประเมินฯ ๑ คน เจ้าหน้าที่ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๒๓ คน เพื่อพัฒนาข้อสอบที่จะนำไปใช้ในการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ และพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อสอบ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาข้อสอบผ่านระบบออนไลน์

๕.๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๑) เมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๓ ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา จังหวัดนนทบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ ๑๗ คน ผู้จัดการศูนย์ประเมินฯ ๑ คน เจ้าหน้าที่ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐ คน เพื่อพัฒนาข้อสอบที่จะนำไปใช้ในการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ และพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อสอบ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาข้อสอบผ่านระบบออนไลน์

๕.๔ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๒) เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓ ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา จังหวัดนนทบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ ๒๕ คน ผู้จัดการศูนย์ประเมินฯ ๑ คน เจ้าหน้าที่ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๒๘ คน เพื่อพัฒนาข้อสอบที่จะนำไปใช้ในการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ และพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อสอบ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาข้อสอบผ่านระบบออนไลน์

๕.๕ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา จังหวัดนนทบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ ๒๙ คน ผู้จัดการศูนย์ประเมินฯ ๑ คน เจ้าหน้าที่ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๓๒ คน เพื่อพัฒนาข้อสอบที่จะนำไปใช้ในการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ และพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อสอบ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาข้อสอบผ่านระบบออนไลน์

๖. จัดประชุมร่วมกับคณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้แทนจากคณะสัตวแพทยศาสตร์ ๑๐ สถาบัน

ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมบรรลุข้อตกลงในวิธีการประเมินนิสิตนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหมวดที่ ๑ และจิตวิทยา โดยจัดทำเป็นหนังสือข้อตกลงการผ่านรายวิชาตามหลักสูตรของแต่ละสถาบันให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดโดยสัตวแพทยสภา เพื่อใช้ในการประเมินของปี ๒๕๖๔

สรุปผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ

๑. การจัดหาข้อสอบและการอบรมออกข้อสอบ

๑.๑ การให้ความรู้เกี่ยวกับการออกข้อสอบที่ได้มาตรฐานและจัดให้มีการอบรมวิธีการออกข้อสอบอย่างต่อเนื่องมีผลให้เพิ่มจำนวนผู้ร่วมออกข้อสอบ และด้วยความตระหนักถึงข้อจำกัดในจำนวนของกลุ่มอาจารย์ที่ค่อนข้างคงที่ ทำให้มีความพยายามที่จะขยายการอบรมออกข้อสอบไปยังผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น กรมปศุสัตว์ และหน่วยงานเอกชน ซึ่งปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจระดับหนึ่ง คาดว่าจะทำให้เกิดมีข้อสอบที่หลากหลายมากขึ้น

๑.๒ คณะอนุกรรมการจัดหาข้อสอบได้หาวิธีการกระตุ้นให้มีความร่วมมือจากคณาจารย์ในการออกข้อสอบให้มากขึ้นโดยการจัดประชุมกลุ่มย่อยสำหรับผู้ที่มีความสนใจในสาขาเดียวกันเพื่อร่วมกันออกข้อสอบ เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “ออกข้อสอบอย่างไรให้ได้มาตรฐาน” ครั้งที่ ๔๐ โดยใช้โปรแกรม Zoom Cloud Meeting อบรมตามกลุ่มความเชี่ยวชาญของผู้ออกข้อสอบดังนี้

ครั้งที่ ๔๐/๑ กลุ่มสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อน (Companion animals) เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๔๐/๒ กลุ่มปศุสัตว์ (Live stocks/food animals) เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๔๐/๓ กลุ่มสัตว์แพทย์สาธารณสุข (VPH) เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๔๐/๔ กลุ่มพรีคลินิก/พาราคลินิก (Pre/Para Clinics) เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เพื่อให้ผู้ร่วมอบรมซึ่งเป็นกรรมการของศูนย์ฯ คณาจารย์จากสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งผู้สนใจจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มาร่วมกันเรียนรู้วิธีการออกข้อสอบที่ได้มาตรฐาน ทำให้ได้ผลในการมีข้อสอบในสาขาที่ขาดแคลนส่งเข้าคลังข้อสอบมากขึ้นในระดับหนึ่ง

๑.๓ จำนวนผู้ผ่านการอบรมการออกข้อสอบ และได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ร่วมออกข้อสอบของศูนย์ประเมินฯ นับถึงสิ้นปี ๒๕๖๓ มีจำนวน รวม ๘๓๓ คน ดังตาราง

จำนวนผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งเป็นผู้ร่วมออกข้อสอบของศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ

สถาบัน	จำนวนผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้ง
๐๑ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)	๑๕๕
๐๒ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)	๑๔๐
๐๓ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น)	๘๓
๐๔ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)	๗๓
๐๕ (มหาวิทยาลัยมหิดล)	๗๔
๐๖ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร)	๙๑
๐๗ (มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น)	๘
๐๘ (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)	๔๓
๐๙ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก)	๒๖
๑๐ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย)	๓๔
๑๑ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)	๒๐
๑๒ (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์)	๙
๑๓ (ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์)	๑๒
๙๘ (กรมปศุสัตว์)	๒๐
๙๙ (อื่นๆ)	๔๕
รวม	๘๓๓

หมายเหตุ : ข้อมูลสิ้นสุดคำสั่งที่ ๑๗/๒๕๖๓ แต่งตั้งผู้ร่วมออกข้อสอบของศูนย์ประเมินฯ ครั้งที่ ๖ - ๒๕๖๓
สั่ง ณ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๔ คณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้ารับการอบรมและเป็นผู้มีสิทธิ์ในการออกข้อสอบได้เรียนรู้วิธีการออกข้อสอบที่เป็นมาตรฐานระดับประเทศ อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในสาขาสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย

๑.๕ พัฒนาแนวคิดของผู้ที่เข้ารับการอบรมให้เป็นไปในแนวเดียวกันและสามารถออกข้อสอบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่สัตวแพทยสภากำหนด

๒. การพัฒนาข้อสอบ

มีการสัมมนาพัฒนาข้อสอบรวม ๓ ครั้ง รายละเอียดการวิเคราะห์ตัวเลขทางสถิติเป็นดังนี้

ดัชนีประสิทธิภาพ	๑/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๑)	๑/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๒)	๒/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๑)	๒/๒๕๖๓ (ช่วงที่ ๒)	๓/๒๕๖๓	หน่วย
จำนวนข้อสอบดิบ	๒๒๘	๑๖๖	๒๘๕	๒๓๓	๔๙๔	ข้อ
จำนวนข้อสอบสมบูรณ์	๒๙๓		๒๖๖		๒๒๔	ข้อ
จำนวนข้อสอบเฉลย	๖๙	๒๗	๑๐๓	๗๙	๒๒๐	ข้อ
อัตราการคัดทิ้ง	๓๐.๒๖	๑๖.๐๕	๔๒.๐๔	๓๓.๙๑	๔๗.๑๗	ร้อยละ
ประสิทธิภาพการผลิต	๑๔.๒๕	๘.๓๐	๑๗.๘๑	๑๑.๖๕	๖.๗๗	ข้อ/คาบ/กลุ่ม

๓. การจัดการสอบ

๓.๑ นิสิตนักศึกษาจากคณะสัตวแพทยศาสตร์ เข้ารับการสอบประเมินฯตามเกณฑ์หมวดที่ ๒ และ หมวดที่ ๓ ในวันและเวลาเดียวกัน ในการสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๓ มีผู้เข้าสอบ จาก ๙ สถาบัน และในการสอบครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าสอบ จาก ๑๐ สถาบัน

๓.๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะสัตวแพทยศาสตร์ของ ๗ มหาวิทยาลัย ในการอนุญาตให้ใช้สถานที่และบุคลากรเพื่อจัดให้เป็นสนามสอบและกรรมการคุมสอบในการสอบประเมินฯ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ในการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาข้อสอบของคณะกรรมการพัฒนาข้อสอบฯ พบว่าข้อสอบบางส่วนมีคุณภาพต่ำ มีทั้งที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนานานและไม่เหมาะสมต่อการนำมาใช้ทดสอบ ทางคณะกรรมการพัฒนาข้อสอบฯ ได้ประสานงานกับคณะกรรมการจัดหา โดยการเชิญผู้มีสิทธิ์ออกข้อสอบเข้าร่วมฟังการอบรม ทบทวนแนวทางการออกข้อสอบ เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ตรงตามเกณฑ์ และเหมาะสมสำหรับการสอบประเมินขั้นพื้นฐานฯ

๒. ผู้ร่วมออกข้อสอบมีจำนวนคงที่ จึงมีการจัดการอบรมเพิ่มขึ้นและได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทำการบรรยายจากหลากหลายสาขาอาชีพ และผู้เข้าอบรมอีกทั้งได้เชิญผู้เข้า ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ออกข้อสอบและจำนวนข้อสอบให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดแคลนข้อสอบสำหรับการสอบประเมินความรู้ความสามารถ ทางคณะกรรมการต่าง ๆ ร่วมกันหารือและคิดกลยุทธ์ หรือแรงจูงใจให้ผู้มีสิทธิ์ออกข้อสอบทำการออกข้อสอบในเกณฑ์ต่าง ๆ ให้มากขึ้น และมีคุณภาพเหมาะสมกับการสอบวัดความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่สัตวแพทยสภาตั้งไว้

สรุปรายรับ – รายจ่าย

ปี ๒๕๕๗, ๒๕๕๘, ๒๕๕๙, ๒๕๖๐, ๒๕๖๑, ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓

รายรับ

ปี พ.ศ.	ประมาณการรับ	รับจริง	หมายเหตุ
๒๕๕๗	๕๕,๐๐๐.๐๐	๕๓,๘๐๐.๐๐	
๒๕๕๘	๒,๓๙๒,๐๐๐.๐๐	๑,๙๗๖,๐๐๐.๐๐	
๒๕๕๙	๒,๒๕๐,๐๐๐.๐๐	๓,๒๙๘,๐๐๐.๐๐	
๒๕๖๐	๓,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๑๓๐,๐๐๐.๐๐	
๒๕๖๑	๔,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๖๓๔,๐๐๐.๐๐	
๒๕๖๒	๓,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๕๐๖,๐๐๐.๐๐	
๒๕๖๓	๓,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๐๘๖,๐๐๐.๐๐	

รายจ่าย

ปี พ.ศ.	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	จ่ายจริง	หมายเหตุ
๒๕๕๗	๓,๗๐๕,๓๔๐.๐๐	๒,๐๕๒,๒๑๒.๗๘	
๒๕๕๘	๓,๗๕๗,๑๒๐.๐๐	๒,๕๓๓,๑๑๖.๐๖	
๒๕๕๙	๒,๘๖๒,๕๓๕.๐๔	๒,๘๓๔,๒๑๓.๙๗	
๒๕๖๐	๓,๑๕๐,๐๐๐.๐๐	๓,๑๔๒,๖๘๗.๖๔	
๒๕๖๑	๓,๖๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๑๖๗,๐๓๓.๘๐	
๒๕๖๒	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๒๗๒,๖๐๗.๕๙	
๒๕๖๓	๓,๕๖๖,๑๓๘.๐๐	๒,๓๒๘,๘๘๗.๙๒	

รายงานการดำเนินงานของ

วิทยาลัยวิชาชีพการสัตวแพทยชำนาญการแห่งประเทศไทย
ประจำปี ๒๕๖๓ (มกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๓)

ในปี ๒๕๖๓ วิทยาลัยฯ ได้มีการประชุมของคณะผู้บริหาร วิทยาลัยฯ ๗ ครั้ง และมีการประชุมของคณะอนุกรรมการ ฝึกรอบรมและสอบสาขาต่าง ๆ ๑๙ ครั้ง มีงานที่ได้ดำเนินงานแล้ว ดังนี้

สมาชิกวิทยาลัยฯ

ปัจจุบันวิทยาลัยฯ มีสมาชิกทั้งหมด ๓๕๑ คน เป็นผู้ที่ได้รับอนุมัติบัตร ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๐๔ คน ครั้งที่ ๒ จำนวน ๑๗๐ คน ครั้งที่ ๓ จำนวน ๒๔ คน ครั้งที่ ๔ จำนวน ๓๙ คน และครั้งที่ ๕ จำนวน ๑๔ คน แยกตามสาขาดังนี้

สาขาพยาธิวิทยา	๕๒ คน
สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์	๕๐ คน
สาขาสัตวศาสตร์	๗๒ คน
สาขาอายุรศาสตร์	๑๓๖ คน
สาขาสัตวแพทย์สาธารณสุข	๔๑ คน

การประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกวิทยาลัยฯ

วิทยาลัยฯ ได้มีการเลื่อนจัดงานประชุมใหญ่สามัญของสมาชิกวิทยาลัยฯ และมีพิธีมอบอนุมัติบัตร ประจำปี ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งจัดร่วมกับงานประชุมใหญ่สัตวแพทยสภา ในวันที่ ๕-๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ สำนักงานสัตวแพทยสภา จังหวัดนนทบุรี เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

การเปิดสอบผู้ขออนุมัติบัตรแสดง ความรู้ความชำนาญในการประกอบ วิชาชีพการสัตวแพทย์

การสอบอนุมัติบัตรประจำปี ๒๕๖๓

วิทยาลัยฯ ได้เปิดรับสมัครผู้ขออนุมัติบัตรประจำปี ๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ ตามประกาศสัตวแพทย์สภาที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง การสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๓ มีผู้มาสมัครสอบทั้งหมด ๔๔ คน โดยคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ แต่ละสาขาได้ตรวจสอบคุณสมบัติแล้ว มีผู้ที่คุณสมบัติไม่ผ่านตามเกณฑ์จำนวน ๖ คน และผู้ที่คุณสมบัติผ่านตามเกณฑ์สอบจำนวน ๓๘ คน แยกเป็น สาขาพยาธิวิทยา จำนวน ๗ คน สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ จำนวน ๓ คน สาขาศัลยศาสตร์ จำนวน ๑๓ คน สาขาอายุรศาสตร์ จำนวน ๑๒ คน และสาขาสัตวแพทย์สาธารณสุข จำนวน ๓ คน ตามประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่องรายชื่อผู้มีสิทธิ์สอบเพื่ออนุมัติบัตรฯ สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๓

คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขาพยาธิวิทยา สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ สาขาศัลยศาสตร์ สาขาอายุรศาสตร์ และสาขาสัตวแพทย์สาธารณสุข ได้กำหนดเกณฑ์การสอบและดำเนินการจัดทำข้อสอบสำหรับการสอบประจำปี ๒๕๖๓ โดยกำหนดการสอบของแต่ละสาขามีดังนี้

สาขาพยาธิวิทยา

สอบข้อเขียน : วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

สอบปฏิบัติ : วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องปฏิบัติการชั้น ๒ อาคารเรียนและปฏิบัติการ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์

สอบข้อเขียน : วันจันทร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

สอบปฏิบัติและสอบปากเปล่า : วันอังคารที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ผ่านระบบ Video Call ทางโปรแกรม Google Hangout

ทั้งนี้ ในส่วนสาขาศัลยศาสตร์ สาขาอายุรศาสตร์ และสาขาสัตวแพทย์สาธารณสุข ได้มีการเลื่อนสอบข้อเขียน สอบปฏิบัติและสอบปากเปล่า จะดำเนินการสอบประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ตามประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการกำหนดการสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

อนึ่ง วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ประกาศเกี่ยวกับการสอบของแต่ละสาขาต่าง ๆ ผ่านทางเว็บไซต์สัตวแพทย์สภาและทางเว็บไซต์วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการจัดสอบเพื่ออนุมัติบัตรในช่วงวัน-เวลาดังกล่าว โดยมีผู้เข้าสอบทั้งหมด ๑๐ คน คือ สาขาพยาธิวิทยา ๗ คน สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ ๓ คน

สรุปผลการสอบอนุมัติบัตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

การสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๓ มีผู้ผ่านจำนวน ๙ คนและไม่ผ่านจำนวน ๑ คน รายละเอียดดังนี้

- สาขาพยาธิวิทยา มีผู้เข้าสอบจำนวน ๗ คน และสอบผ่านทั้งหมดจำนวน ๗ คน ตามประกาศสัตวแพทย์สภาที่ ๖๑/๒๕๖๓ เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับอนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

- สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ มีผู้เข้าสอบทั้งหมด ๓ คน มีผู้สอบผ่าน จำนวน ๒ คน และผู้สอบไม่ผ่านจำนวน ๑ คน ตามประกาศสัปดาห์แพทยสภาที่ ๕๓/๒๕๖๓ เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับอนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

วิทยาลัยฯ ได้มีมติไม่จัดให้มีพิธีมอบอนุมัติบัตรให้แก่ผู้ที่สอบผ่านทั้งหมดจำนวน ๙ คน ในงานประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาชิกวิทยาลัยฯ ประจำปี ๒๕๖๓ เนื่องจากได้มีการเลื่อนจัดงานประชุมใหญ่สามัญของสมาชิกวิทยาลัยฯ และมีพิธีมอบอนุมัติบัตร ประจำปี ๒๕๖๓ เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

การฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๓

วิทยาลัยฯ ได้เปิดรับสมัครการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ตามประกาศสัปดาห์แพทยสภาที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง การสมัครเข้ารับการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๓ มีผู้มาสมัครเข้าฝึกอบรมฯ ทั้งหมดเป็นจำนวน ๑๓ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- สาขาศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๑ คน
- สาขาอายุรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๔ คน
- สาขาศัลยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๑ คน

- สาขาพยาธิวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๑ คน

- สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน ๑ คน

- สาขาอายุรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน ๕ คน

ทั้งนี้ เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกจำนวน ๗ คน ผู้ที่มีคุณสมบัติไม่ผ่านตามเกณฑ์ จำนวน ๖ คน รวมมีผู้เข้าอบรมฯ ทั้งหมด ๗ คน แยกเป็น สาขาอายุรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๓ คน สาขาพยาธิวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๑ คน สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๑ คน สาขาอายุรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน ๒ คน ตามประกาศสัปดาห์แพทยสภาที่ ๓๗/๒๕๖๓ เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ประจำปี ๒๕๖๓

การสอบอนุมัติบัตร ประจำปี ๒๕๖๔

ตามประกาศสัปดาห์แพทยสภาที่ ๖๕/๒๕๖๓ เรื่อง การเปิดรับสมัครสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๔ วิทยาลัยฯ ได้กำหนดให้เปิดรับสมัครสอบเพื่ออนุมัติบัตรขึ้นในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ และได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบเพื่ออนุมัติบัตรประจำปี ๒๕๖๔ ตามกำหนดการ

การรับรองวิทยฐานะเป็นสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการสัตวแพทย์

ในปี ๒๕๖๓ มีสถาบันที่ขอเปิดหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้าน ๑ สถาบัน ๑ หลักสูตรการฝึกอบรมฯ ซึ่งวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการตรวจรับรองหลักสูตรการฝึกอบรมฯ และตรวจรับรองสถาบันเรียบร้อยแล้ว ตามประกาศสัตวแพทย์สภา ที่ ๖๒ / ๒๕๖๓ เรื่อง ผลการตรวจประเมินสถาบันที่ขอเปิดหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ มีสถาบันที่หลักสูตรการฝึกอบรมฯ ผ่านการรับรองและได้รับการรับรองวิทยฐานะ คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๑ สาขา สาขาพยาธิวิทยา ทั้งนี้ กำหนดการเปิดรับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้าน สาขาต่าง ๆ ในปี ๒๕๖๔ ระหว่างวันที่ ๑-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ตามประกาศสัตวแพทย์สภาที่ ๖๓/๒๕๖๓ เรื่อง การเปิดรับสมัครเข้ารับการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้าน สาขาต่าง ๆ ประจำปี ๒๕๖๔

คำสั่งและประกาศต่าง ๆ ของวิทยาลัยฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

คำสั่งวิทยาลัยฯ

๑. คำสั่งวิทยาลัยฯ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอนุกรรมการสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
๒. คำสั่งวิทยาลัยฯ ที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอนุกรรมการสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
๓. คำสั่งวิทยาลัยฯ ที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสถาบันฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้าน
๔. คำสั่งวิทยาลัยฯ ที่ ๔/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการเรียนการสอนหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ประจำบ้าน เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาอายุรศาสตร์
๕. คำสั่งวิทยาลัยฯ ที่ ๕/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอนุกรรมการพัฒนาข้อสอบสำหรับผู้สอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาอายุรศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
๖. คำสั่งวิทยาลัยฯ ที่ ๖/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ของสาขาศัลยศาสตร์ (เปลี่ยนแปลงประธานอนุกรรมการ)

ประกาศวิทยาลัยฯ

๑. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง รายชื่อผู้มีสิทธิ์สอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๒/๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดการสอบและเกณฑ์การสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาศัลยศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางกำหนดการสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาต่าง ๆ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

๔. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๔/๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดการสอบและเกณฑ์การสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๕. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๕/๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดการสอบและเกณฑ์การสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๖. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๖/๒๕๖๓ เรื่อง ยกเลิกกำหนดการสอบและเกณฑ์การสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๗. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๗/๒๕๖๓ เรื่อง เปลี่ยนสถานที่สอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาเวชศาสตร์ระบบสืบพันธุ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๘. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๘/๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดการสอบและเกณฑ์การสอบเพื่ออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๙. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๙/๒๕๖๓ เรื่อง เกณฑ์ผู้มีสิทธิ์ยื่นคำขออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๐. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๑๐/๒๕๖๓ เรื่อง เกณฑ์ผู้มีสิทธิ์ยื่นคำขออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาอายุรศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๑. ประกาศวิทยาลัยฯ ที่ ๑๑/๒๕๖๓ เรื่อง เกณฑ์ผู้มีสิทธิ์ยื่นคำขออนุมัติบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สาขาศัลยศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ครูวิทยฐานะสำหรับสมาชิกวิทยาลัยฯ และเข้มที่ระลิกวิทยาลัยฯ

ครูวิทยฐานะของวิทยาลัยฯ

มีชุดครูวิทยฐานะของวิทยาลัยฯ ออกแบบและจัดทำโดย ศ.นายสัตวแพทย์ ดร.ทวีศักดิ์ ส่งเสริม คงเหลือเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๘ ตัว และสร้อยสังวาล จำนวนทั้งสิ้น ๑๒ เส้น

เข้มที่ระลิกวิทยาลัยฯ

วิทยาลัยฯ ได้ทำเข้มที่ระลิกวิทยาลัยฯ จำหน่ายเพื่อหารายได้เพิ่ม เนื่องจากมีบล็อกของสร้อยสังวาลอยู่แล้ว ออกแบบและจัดทำโดย ศ.นายสัตวแพทย์ ดร.ทวีศักดิ์ ส่งเสริม และได้ตั้งราคาจำหน่าย ๕๐๐ บาท/อัน

รายรับ – รายจ่ายของวิทยาลัยวิชาสุขภาพการสัตวแพทยชำนาญการแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

รายรับ

รายได้จากค่าสมัครสมาชิก (คนละ ๑,๕๐๐ บาท)	- บาท
รายได้จากค่าใบอนุญาตบัตร (คนละ ๒,๐๐๐ บาท)	- บาท
รายได้ค่าสมัครเพื่อรับการคัดเลือกเข้าหลักสูตรการฝึกอบรม (คนละ ๕๐๐ บาท)	๖,๕๐๐.๐๐ บาท
รายได้จากการสมัครสอบอนุมัติบัตร (คนละ ๑๐,๐๐๐ บาท)	๔๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท
รายได้ค่าใบแปลหนังสืออนุมัติบัตร ภาษาอังกฤษ (ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท)	๒,๐๐๐.๐๐ บาท
รายได้ค่าดำเนินการรับรองหลักสูตร ฉบับแรก (หลักสูตรละ ๒๐,๐๐๐ บาท)	- บาท
รายได้ค่าดำเนินการรับรองเป็นสถาบันฝึกอบรมครั้งแรก (สถาบันละ ๒๐,๐๐๐ บาท)	- บาท
รายได้ค่าเช่าชุดครุยวิทยฐานะ	- บาท
รายได้ค่าบำรุงหลักสูตรการฝึกอบรม (คนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี)	๘๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

รวม

๑,๒๓๘,๕๐๐.๐๐ บาท

รายจ่าย

ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๒๑๗,๗๐๐.๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม	๒๖,๔๒๘.๐๐ บาท
ค่าเบี้ยประชุม	๖๘,๔๐๘.๐๐ บาท
ค่าพาหนะเดินทาง (ต่างจังหวัด)	๔๗,๔๘๖.๐๐ บาท
ค่าเดินทาง	๒๘,๖๕๖.๐๐ บาท
ค่ารับรอง	๔,๖๓๒.๐๐ บาท
ค่าไปรษณีย์	๒,๔๒๐.๐๐ บาท
ค่าวัสดุสำนักงาน	- บาท
ค่าธรรมเนียม	- บาท
ค่าใช้จ่ายการบำรุงสถาบันฯ (หลักสูตรการฝึกอบรม วว.)	๖๔๐,๐๐๐.๐๐ บาท
ค่าอื่นๆ	๑,๔๙๔.๐๐ บาท
คืนเงินค่าธรรมเนียมสมัครสอบ อว.	๔๐,๐๐๐.๐๐ บาท

รวม

๑,๐๗๗,๒๒๔.๐๐ บาท

รายรับ-รายจ่ายในแต่ละปีของวิทยาลัยฯ

รายการ/ปี	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
รายรับ (บาท)	๓๕๓,๕๐๐.๐๐	๕๖๙,๐๐๐.๐๐	๔๘๕,๕๐๐.๐๐	๑,๑๐๓,๐๐๐.๐๐	๖๕๐,๐๐๐.๐๐	๑,๒๓๘,๕๐๐.๐๐
รายจ่าย (บาท)	๔๑๔,๖๓๔.๐๕	๕๘๗,๙๒๒.๒๗	๖๒๔,๑๓๙.๖๒	๙๗๖,๐๖๓.๑๕	๘๒๖,๘๕๐.๕๒	๑,๐๗๗,๒๒๔.๐๐
รายรับมากกว่า รายจ่าย	-๖๑,๑๓๔.๐๕	-๑๘,๙๒๒.๒๗	-๑๓๘,๖๓๙.๖๒	๑๒๖,๙๓๖.๘๕	-๑๗๖,๘๕๐.๕๒	๑๖๑,๒๗๖.๐๐

มาตรฐานวิชาชีพ การสัตวแพทย์

อนุกรรมการมาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ เป็นหนึ่งในเจ็ดเสาหลักของสัตวแพทยสภา ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการสัตวแพทยสภา ตามข้อบังคับสัตวแพทยสภา ว่าด้วยการรับรองปริญญา ในวิชาชีพการสัตวแพทย์ของสถาบันการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ ภารกิจหลักเกี่ยวกับการเห็นชอบหลักสูตร และการรับรองสถาบัน คณะอนุกรรมการมาตรฐานวิชาชีพฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาหลักสูตร และสถาบันตามข้อบังคับสัตวแพทยสภา ว่าด้วยการรับรองปริญญาฯ โดยคณะทำงานฯ มีหน้าที่พิจารณารายละเอียดหลักสูตร และประเมินความพร้อมของสถาบันเพื่อเสนอเป็นข้อมูล และความเห็น ต่อคณะอนุกรรมการมาตรฐานวิชาชีพฯ เพื่อพิจารณา ก่อนเสนอคณะกรรมการสัตวแพทยสภา พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศสัตวแพทยสภา ที่ ๗/๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการพิจารณาหลักสูตรและสถาบันผลิตสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ซึ่งคณะทำงานฯ จะใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยยึดหลักการว่ามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่มีความประสงค์จะเปิดดำเนินการ หลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ต้องมีคุณสมบัติ มีความพร้อมในการจัดการศึกษา และมีทรัพยากร ต่างต่าง ๆ ครบถ้วนตามหัวข้อดังต่อไปนี้ ๑) คุณสมบัติของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ที่ขอเปิดดำเนินการหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ๒) คณาจารย์ (ที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการ สัตวแพทย์) และบุคลากรสายสนับสนุน ๓) การรับนักศึกษา ๔) หลักสูตร ๕) ความพร้อมในการจัดการ ศึกษาเตรียมสัตวแพทย์ ๖) ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับปรีคลินิก ๗) ความพร้อมในการ จัดการศึกษาระดับคลินิก ๘) อาคารสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน ๙) ห้องสมุด หรือสื่อสาร สนเทศ และ ๑๐) การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการประเมินสถาบัน

การรับรองปริญญา สัตวแพทยสภาจะรับรองทั้งหลักสูตรและสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ของ ประกาศสัตวแพทยสภา ที่ ๗/๒๕๕๒ กล่าวคือสถาบันยื่นความจำนงต่อสัตวแพทยสภาเพื่อขอรับรอง ปริญญาล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดเปิดรับนักศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สัตวแพทยสภากำหนดระยะเวลา ให้การรับรองปริญญาเป็นเวลา ๕ ปี สำหรับในปัจจุบันสัตวแพทยสภา ให้การรับรองปริญญาแก่ สถาบันอุดมศึกษาแล้วจำนวน ๑๑ สถาบัน ได้แก่ ๑) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒) มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ๓) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ๔) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี มหานคร ๖) มหาวิทยาลัยมหิดล ๗) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ๘) มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ๙) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ๑๐) มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น และ ๑๑) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถาบันที่อยู่ระหว่างการตรวจรับรองได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นอกจากนี้ยังมีสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ระหว่างการจัดทำหลักสูตรสัตวแพทยศาสตรบัณฑิต ได้แก่ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้

รศ.นายสัตวแพทย์ ดร.ธีระ รักความสุข
ประธานคณะอนุกรรมการมาตรฐานวิชาชีพฯ

การอนุบาล ลูกนกแอ่นบ้าน

(House Swift)

นายสัตวแพทย์ ดร.สุรยา มานะวัฒนา

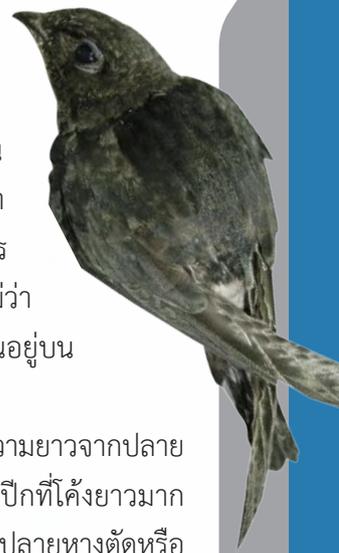
ในประเทศไทยมีนกในวงศ์นกแอ่น (Apodidae) ทั้งหมด 14 ชนิด¹ ซึ่งสามารถพบได้ทั่วทุกภาคของประเทศ สัตวแพทย์จึงมีโอกาสที่จะได้รักษาลูกนกแอ่นที่ตกจากรังหรือนกโตที่ได้รับบาดเจ็บหรือป่วย โดยในบทความนี้จะเน้นเฉพาะการอนุบาลลูกนกแอ่นบ้าน (House Swift, ชื่อวิทยาศาสตร์ *Apus nipalensis*) ซึ่งเป็นนกแอ่นชนิดที่พบได้บ่อยที่สุดตามอาคารบ้านเรือนในเมือง

นกแอ่นทุกชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562² ซึ่งในกรณีที่สัตวแพทย์ต้องทำการรักษาอนุบาลนกแอ่นบ้านเป็นระยะเวลาหนึ่งนั้นก็อาจเข้าข่ายการครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองได้ ดังนั้นเมื่อสัตวแพทย์ได้รับนกแอ่นบ้านหรือสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดอื่น ๆ มาเพื่อทำการรักษา จึงควรติดต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (สายด่วน 1362) เพื่อแจ้งรายละเอียด เจตนาของสัตวแพทย์ในการรักษาอนุบาลเพื่อปล่อยคืนธรรมชาติ และปรึกษาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเป็นกรณี ๆ ไป

ชีววิทยาของนกแอ่นบ้าน

นกแอ่นทุกชนิดเป็นนกที่ใช้ชีวิตส่วนใหญ่ด้วยการบินอยู่บนท้องฟ้า จึงมีกล้ามเนื้อขาที่อ่อนแอมาก เมื่อเทียบกับนกทั่วไป ทำให้นกแอ่นไม่สามารถยืนหรือเกาะคอนได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงไม่พบนกแอ่นเกาะบนต้นไม้หรือสายไฟฟ้า ขาของนกแอ่นทำได้เพียงเกาะผนังในแนวตั้งด้วยเท้าที่นิ้วทั้งสี่มีลักษณะชี้ไปด้านหน้า (Pamproctyl) ขาที่อ่อนแอยังทำให้นกแอ่นไม่สามารถถีบตัวบินขึ้นจากพื้นแบบที่นกอื่นทำได้ โดยในการออกบินต้องอาศัยระยะแนวตั้งในการทิ้งตัวจากที่สูงลงมาก่อนเท่านั้น ดังนั้นการพบนกแอ่นอยู่บนพื้นดินไม่ว่าจะในช่วงอายุใดจะถือว่าเป็นเรื่องผิดปกติ นอกจากนี้ นกแอ่นบางชนิดยังสามารถนอนหลับในขณะร่อนอยู่บนฟ้าได้ แม้แต่การจับคู่ผสมพันธุ์ก็เกิดขึ้นกลางอากาศ³

นกแอ่นบ้านเป็นนกประจำถิ่น อาศัยในประเทศไทยตลอดทั้งปี พบได้ทุกภาคยกเว้นภาคอีสาน มีความยาวจากปลายปากถึงปลายหางประมาณ 15 เซนติเมตร นกโตเต็มวัยหนักประมาณ 25-30 กรัม⁴ ลักษณะเด่นคือมีปีกที่โค้งยาวมาก เมื่อเทียบกับลำตัว ขนเกือบทุกส่วนของร่างกายมีสีดำ ยกเว้นบริเวณคอและตะโพกที่เป็นสีขาว หางสั้น ปลายหางตัดหรือเว้าตรงกลางเล็กน้อย ไม่สามารถแยกเพศนกแอ่นบ้านได้จากลักษณะภายนอก⁵ นกแอ่นบ้านจะจับคู่แบบผัวเดียวเมียเดียว (Monogamy) ไปตลอดชีวิต นอกจากกรณีที่เกิดเสียชีวิต นกแอ่นตัวที่เหลืออยู่จึงจะเริ่มจับคู่กับนกตัวใหม่³ นกแอ่นบ้านสามารถขยายพันธุ์ได้ตลอดทั้งปีโดยจะสร้างรังรวมเป็นโคลนที่อยู่รวมกัน รังเป็นทรงถ้วยที่ทำจากเศษกิ่งไม้ใบไม้และขน ติดกับผนังหรือเพดานด้วยน้ำลาย มักทำรังอยู่ใต้ชายคาของอาคารสูงหรือหน้าผา วางไข่ครั้งละ 2-4 ฟอง⁴ ลูกนกแอ่นบ้านจะออกจากรังที่อายุประมาณ 36-51 วัน⁶ ทั้งนี้ ภายในโคลนของนกแอ่นบ้าน นกเต็มวัยทั้งสองเพศจะมีพฤติกรรมมารีเซ็กซ์และลูกนกที่ออกจากรังของนกคู่อื่นเนื่องจากการแข่งขันในการสร้างรัง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้พบลูกนกแอ่นบ้านตกจากรังได้บ่อย ๆ⁶

สนธยา มานะวัฒนา, 2563

ภาพที่ 1 นกแอ่นบ้าน สังกัดปีกที่โค้งยาว ขนสีขาวยที่คอ และตะโพก

นกแอ่นจะจับแมลงกินกลางอากาศเป็นหลัก ด้วยพฤติกรรมที่ต้องบินตลอดเวลาและการกินอาหารกลางอากาศ ทำให้นกแอ่นเป็นนกที่ปรับตัวในที่เลี้ยงได้ค่อนข้างยากและมีโอกาสเสียชีวิตสูง

ทั้งนี้ มีนกอีกกลุ่มที่มีชื่อภาษาไทยคล้ายคลึงกับนกแอ่นบ้านและอาจทำให้เกิดความสับสนได้ นั่นคือนกนางแอ่นบ้าน (Barn Swallow) ที่เป็นนกอพยพเข้ามาในประเทศไทยช่วงฤดูหนาว โดยในช่วงอพยพจะสามารถพบนกนางแอ่นบ้านรวมกลุ่มเกาะตามสายไฟเป็นจำนวนมาก เช่นที่บริเวณสี่ลมในกรุงเทพฯ จึงควรระมัดระวังในการเรียกชื่อชนิดสับสนกันระหว่าง นกแอ่นบ้าน และนกนางแอ่นบ้าน

การอนุบาลลูกนกแอ่นบ้าน

สำหรับนกทั่วไป แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเมื่อพบลูกนกตกจากรังคือการนำไปคืนใส่รังเดิมจะทำให้ลูกนกมีโอกาสรอดมากที่สุด^{7,8} ทั้งนี้ ความเชื่อที่ว่าเมื่อจับตัวลูกนกแล้วกลิ่นคนจะติดไปทำให้พ่อแม่ไม่เลี้ยงเป็นความเชื่อที่ผิดนกโดยทั่วไปไม่ได้ใช้กลิ่นในการจดจำลูก^{9,10} แต่สำหรับลูกนกแอ่นบ้าน รังมักจะอยู่บนอาคารสูงและอยู่รวมกันหลายรังเป็นโคลน ทำให้การหารังเดิมและนำไปคืนเป็นเรื่องยากมาก จึงมักจำเป็นต้องนำมาอนุบาลโดยมนุษย์ในที่สูง

เนื่องจากเป้าหมายของการอนุบาลลูกนกแอ่นคือการปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ดังนั้นผู้ดูแลควรสัมผัสลูกนกเท่าที่จำเป็น เมื่อให้อาหารและตรวจสอบสภาพนกเสร็จแล้วควร

สนธยา มานะวัฒนา, 2563

ภาพที่ 2 รังของนกแอ่นบ้าน 2 รังติดกันได้ขยายคาอาคาร

เก็บเข้าที่ ไม่ควรเอาลูกนกมาจับถือเล่นโดยไม่จำเป็นไม่ว่าลูกนกจะน่ารักหรือเชื่องขนาดไหนก็ตาม เพราะยิ่งนกเกิดความคุ้นเคยกับมนุษย์มากเท่าใด โอกาสรอดในธรรมชาติด้วยตัวเองก็จะยิ่งยาก

ความผิดปกติที่พบได้บ่อยในลูกนกแอ่นบ้านที่ตกจากรัง

- เมื่อได้รับลูกนกแอ่นบ้านในตอนแรก ให้ทำการสังเกตอาการ พฤติกรรมและสิ่งขับถ่าย ประเมินความรุนแรงและแนวทางการแก้ไขในภาวะวิกฤติเบื้องต้น หรือค้นหาสาเหตุจากการสังเกต ก่อนทำการตรวจร่างกาย ซึ่งน้ำหนักตรวจความสมบูรณ์ของขน และภาวะขาดน้ำที่อาจพบ

- การบาดเจ็บที่ขาอาจเกิดขึ้นได้เนื่องจากการตกจากรัง หากพบการหักของกระดูกควรทำการตามด้วยวัสดุที่เหมาะสม ด้วยขนาดตัวและขาที่เล็กจึงมักไม่สามารถทำการผ่าตัดได้

- พยาธิภายนอก เช่น ไรขน สามารถพบได้ทั่วไปในนกธรรมชาติซึ่งอาจไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนกและไม่จำเป็นต้องดำเนินการใด ๆ แต่หากนกอยู่ในสภาพอ่อนแอหรือมีพยาธิภายนอกจำนวนมากผิดปกติ สามารถใช้สเปรย์ Fipronil 0.25% w/v ฟันลงบนกระดาษทิชชูแล้วนำมาเช็ดตัวนกโดยเริ่มจากส่วนหัวและสิ้นสุดที่หาง

- ลูกนกอาจตกจากรังมาเป็นระยะเวลาานานก่อนที่ จะมีผู้พบและนำมาให้สัตวแพทย์ ในช่วงแรกจึงควรให้อาหารที่มีน้ำเป็นส่วนประกอบอยู่มาก เช่น อาหารเม็ด

สำหรับนกกินแมลงแช่น้ำ (ดูหัวข้อ อาหาร ด้านล่าง) เพื่อให้แน่ใจว่าจะไม่เกิดภาวะขาดน้ำ

การจดบันทึก

ควรจดบันทึกข้อมูลประวัติให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะวันที่และสถานที่พบ เพื่อช่วยในการประเมินอายุตอนปล่อยและสถานที่ปล่อย

ในการอนุบาลลูกนก ข้อมูลสำคัญที่จะช่วยในการประเมินสุขภาพและการเจริญเติบโตเบื้องต้นคือน้ำหนักรายวัน โดยในรอบ 24 ชม. ลูกนกไม่ควรมีน้ำหนักลดลง หากน้ำหนักลดลงแสดงว่ามีปัญหาเกิดขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากปริมาณอาหารหรือความถี่ในการให้ไม่เหมาะสม หรือป่วยและหากเป็นไปได้ควรชั่งและบันทึกน้ำหนักทั้งก่อนและหลังการป้อนอาหารซึ่งจะช่วยในการประเมินปริมาณอาหารที่ให้ได้อย่างดียิ่งขึ้น

ในแต่ละมื้ออาหาร สิ่งที่ต้องจดบันทึกมีอย่างน้อยดังนี้: เวลาที่ให้ / ปริมาณอาหารที่ให้ / น้ำหนักก่อนกิน / น้ำหนักหลังกิน / ปริมาณและลักษณะอุจจาระ / พฤติกรรมของลูกนก / อื่น ๆ เช่น การงอกของขน โดยควรทำใบบันทึกข้อมูลทั้งหมดเป็นตารางเพื่อให้เป็นระเบียบ และหากผลัดกันดูแลลูกนกหลายคน ควรลงชื่อในแต่ละมื้อว่าใครเป็นผู้ให้ เพื่อให้สามารถติดตามย้อนหลังได้

สถานที่เลี้ยง

ระยะเวลาในการอนุบาลลูกนกแอนบ้านจนถึงปล่อยจะนานประมาณ 36-51 วัน⁶ และเนื่องจากนกแอนเป็นนกที่มีลักษณะทางกายวิภาคที่จำเพาะ ทั้งขาที่อ่อนแอและปีกที่ยาว จึงต้องมีที่เลี้ยงที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิด

ปัญหาแผลกดทับที่ขาหรือเกิดการหักของขนปีกหรือหาง โดยห้ามใช้กรงนก (กรงที่เป็นซี่กรง) ในการเลี้ยงลูกนกแอน เพราะหากขาหรือปีกสอดไประหว่างซี่กรงอาจทำให้ขาหักหรือขนหักซึ่งเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและอาจทำให้ไม่สามารถปล่อยนกคืนสู่ธรรมชาติและอาจต้องทำการ усыณา ในที่สุด

ภาชนะสำหรับใส่ลูกนกแอน สามารถใช้กล่องพลาสติกหรือกล่องกระดาษที่มีขนาดโดยประมาณ กว้าง 30 x ยาว 20 x สูง 15 เซนติเมตร¹¹ เพื่อให้ลูกนกช่วงใกล้จะออกจากรังมีพื้นที่เพียงพอสำหรับการกระพือปีกสร้างกล้ามเนื้อหน้าอก แฉกฝาเปิดไว้ประมาณ 1/3 โดยทั่วไปแล้วไม่จำเป็นต้องกกไฟ แต่หากอากาศเย็นอาจพิจารณา กกไฟตามที่เห็นสมควร ภายในกล่องให้ปูรองพื้นด้วยวัสดุดูดซับ เช่น กระดาษทิชชู โดยเปลี่ยนกระดาษส่วนที่เปื้อนสิ่งขับถ่ายใหม่ทุกวัน และควรป้องกันมดด้วยการหล่อน้ำที่ใต้กล่อง นอกจากนี้ จากประสบการณ์ของผู้เขียน พบว่าสามารถใช้ฝาชีทรวงครึ่งวงกลมประกบกัน หนีบด้วยคลิปหนีบ และปูรองพื้นด้วยทิชชูเพื่อเลี้ยงนกแอนได้เช่นกัน โดยลูกนกแอนช่วงใกล้ออกจากรังจะสามารถไต่ขึ้นไปตามทรวงโค้งของฝาชีและกระพือปีกเพื่อสร้างกล้ามเนื้อหน้าอกได้

ในระหว่างการอนุบาล ควรให้ลูกนกแอนได้รับแสงแดดช่วงเช้าทุกวัน วันละประมาณ 30 นาทีเป็นอย่างน้อย เพื่อให้ลูกนกได้รับรังสี UVB ที่จะไปกระตุ้นการสร้างวิตามิน D3 ที่ทำหน้าที่ในการช่วยดูดซึมแคลเซียมและฟอสฟอรัสจากอาหาร ซึ่งจะมีผลต่อการเจริญของกระดูกของลูกนกแอน

www.swift-conservation.org

ภาพที่ 3 การอนุบาลลูกนกแอนบ้านในกล่องพลาสติก

สนธยา มานะวัฒนา, 2563

ภาพที่ 4 การอนุบาลลูกนกแอนบ้านในฝาชีประกบกัน

ชนิดอาหาร

นกแอ่นบ้านในธรรมชาติจะจับกินแมลงกลางอากาศเป็นหลัก ดังนั้นอาหารที่ให้จึงควรมีโปรตีนที่เหมาะสมสำหรับสัตว์กินแมลง¹² อาหารลูกนกแอ่นที่สามารถหาได้ง่ายได้แก่

- อาหารเม็ดสำหรับสัตว์กินแมลง มีหลากหลายยี่ห้อ เช่น Mazuri® Insectivore Diet หรือ NutriBird® BEO เป็นต้น โดยนำอาหารเม็ดไปแช่น้ำให้นิ่ม ชับน้ำออกให้หมดด้วยกระดาษทิชชู หากอาหารเม็ดมีขนาดเล็กอาจปั่นรวมกันหลาย ๆ เม็ดให้มีขนาดพอดีกับปากของลูกนก เมื่อให้อาหารเม็ดควรประเมินสิ่งขับถ่ายเสมอเนื่องจากอาหารเม็ดอาจมีระดับของเยื่อใยอาหารตามธรรมชาติไม่เพียงพอ ขณะที่สัตว์กินอาหารตามธรรมชาติจะได้รับโคตินจากแมลง

- หนอนนก (มีชีวิต) โดยควรฆ่าหนอนด้วยการแช่น้ำหรือตัดหัวก่อนนำไปป้อน เพราะหนอนนกสามารถกัดทางเดินอาหารของลูกนกจนอาจทำให้ติดเชื้อและเสียชีวิตได้ และไม่ควรถูกใช้หนอนนกแบบอบแห้งเพราะมีสารอาหารและน้ำไม่เพียงพอกับความต้องการของลูกนก

- จิ้งหรีด (มีชีวิต)

- ควรเสริมวิตามินรวมและแคลเซียมในอาหาร เนื่องจากทั้งหนอนนกและจิ้งหรีดมีแคลเซียมเป็นองค์ประกอบต่ำ¹³ โดยสามารถใช้ในรูปแบบผงคลุกในอาหารเม็ด หรือเป็น gut load ให้หนอนและจิ้งหรีดกินก่อนจะนำมาป้อน

ทั้งนี้ ควรให้อาหารให้หลากหลายชนิดที่สุดเท่าที่จะทำได้ และไม่จำเป็นต้องป้อนน้ำให้กับลูกนกแอ่น (ยกเว้นหากพบว่ามีความขาดน้ำอย่างรุนแรงในช่วงแรก) เพราะในอาหารที่ให้มือน้ำเพียงพอแล้วและลดความเสี่ยงที่จะสาหัสโดยลูกนกแอ่นบ้านในธรรมชาติจะได้รับน้ำจากในแมลง (perform water) ที่พ่อแม่นำมาป้อนเท่านั้น

การป้อนอาหาร

- ในการอนุบาลลูกนกแอ่น ภาระงานส่วนใหญ่ก็คือการป้อนอาหาร ความถี่ในการป้อนคือทุก ๆ 1 ชั่วโมง^{11,12} โดยเริ่มให้ตั้งแต่ 7.00 น. ถึงประมาณ 18.00 น. หรือตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก

- ปริมาณอาหารแต่ละมื้อ ควรอยู่ที่ประมาณ 3-5% ของน้ำหนักตัว¹² ตัวอย่างเช่น หากลูกนกหนัก 10 กรัม ควรได้รับอาหารมื้อละไม่ต่ำกว่า 0.3 กรัม โดยอาจจะสังเกตจากน้ำหนักของลูกนกก่อน-หลังป้อนอาหารก็ได้

- สำหรับลูกนกวัยอ่อนมาก ๆ เมื่อผู้ป้อนเอานิ้วไปแตะที่ปากลูกนกก็มักจะอ้าปากขออาหารเอง ทำให้ป้อนได้ไม่ยาก

- ในลูกนกที่ค่อนข้างโตหรือลูกนกวัยอ่อนบางตัวจะไม่ยอมกินอาหารจากมือผู้ป้อน ทำให้ในมือแรก ๆ อาจต้องบังคับให้กินอาหาร โดยใช้อุ้งมือข้างที่ไม่ถนัดวางลงบนหลังของลูกนก ใช้นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยประคองไว้ที่ข้างตัวนก ใช้นิ้วหัวแม่มือโป่งและนิ้วชี้บีบเบา ๆ ที่มุมปากของลูกนกเพื่อให้อ้าปาก จากนั้นใช้มืออีกข้างสอดอาหารที่เตรียมไว้ (อาหารเม็ดแช่น้ำ/หนอนนก/จิ้งหรีด) เข้าไปในปาก ใช้นิ้วก้อยดันให้ลึกที่สุด (ควรลึกลงไปไม่ต่ำกว่าโคนลิ้น) เนื่องจากนกแอ่นจะมีกล้ามเนื้อหูรูดที่หลอดอาหารที่ทำหน้าที่ปิดไม่ให้แมลงย้อนกลับออกมาหลังกลืน ดังนั้นหากสอดอาหารเข้าไปไม่ลึกพอที่จะผ่านกล้ามเนื้อหูรูดนี้ นกจะคายอาหารกลับออกมา และกล้ามเนื้อหูรูดนี้ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถใช้ไซริงจ์ธรรมดาป้อนอาหารเหลวให้ลูกนกแอ่นได้โดยตรงเหมือนลูกนกอื่นบางชนิด

- หากไม่สามารถป้อนอาหารด้วยมือได้ จำเป็นต้องให้อาหารเหลวด้วยท่อป้อน Feeding tube ขนาด CH6 หรือ F6 (เส้นผ่านศูนย์กลางภายนอก 2 มิลลิเมตร) หรืออาจใช้ใส่ใก่ภายในจักรยาน ท่อป้อนไม่ว่าจะเป็นวัสดุใดควรมีความยาวประมาณ 6 เซนติเมตร ซึ่งเป็นการเผื่อความยาวให้ยาวเกินครึ่งหนึ่งของตัวลูกนกเพื่อให้เวลาป้อนจะมีท่อส่วนที่ยาวออกมาพ้นจอยปาก เป็นการป้องกันนกกลืนท่อในกรณีที่ท่อหลุดจากไซริงจ์ขณะป้อน

- การสอดท่อป้อนต้องแน่ใจว่าสอดท่อถึงกระเพาะแท้ (Proventriculus) โดยกระเพาะจะให้ปลายท่อลงไปถึงบริเวณก่อนซีโครงสุดท้าย ของลูกนก และเมื่อสอดท่อได้ระยะที่เหมาะสมและสามารถป้อนลูกนกได้โดยไม่มีปัญหาใด ๆ ควรทำเครื่องหมายที่ท่อเพื่อให้ทราบระยะที่ถูกต้องในการสอด อาหารสำหรับให้ทาง Feeding tube สามารถใช้อาหารเม็ดสำหรับสัตว์กินแมลงแช่น้ำให้นิ่ม เทน้ำส่วนเกินออกแต่ไม่ต้องซับน้ำให้หมดเหมือนการป้อนด้วยมือ

เพื่อให้อาหารสามารถไหลผ่านท่อป้อนได้ ใช้หลังซ้อนบนอาหารเม็ดรวมกันให้ละเอียดแล้วจึงตักใส่ไซริงจ์ แต่วิธีนี้ลูกนกจะได้รับโปรตีนน้อยกว่าเพราะมีน้ำเป็นส่วนประกอบมากกว่าการป้อนด้วยมือ จึงควรพยายามลองป้อนด้วยมือควบคู่ไปกับการสอดท่อ ทั้งนี้ลูกนกส่วนใหญ่จะเรียนรู้และยอมรับการป้อนด้วยมือภายใน 2-3 วัน แต่ในนกแอ่นโตอาจจะไม่ยอมรับการป้อนด้วยมือเลย ต้องสอดท่อไปตลอดก็เป็นได้

- ในระหว่างที่ป้อนอาหารลูกนก ควรเปิดเสียงจากโคลิไนรั้งของนกแอ่นบ้านไปด้วย เพื่อให้ใกล้เคียงกับการอยู่ในรังตามธรรมชาติ โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://www.xeno-canto.org/473886>

- การป้อนอาหารที่เว้นระยะระหว่างมื้อพอดี ไม่ถี่หรือห่างเกินไป จะพบว่าลูกนกจะถ่ายสิ่งขับถ่ายตรงกับเวลาที่มีอาหารเสมอ อาจจะทำก่อนหรือหลังป้อนอาหารเล็กน้อย ซึ่งเหมือนกับพฤติกรรมในธรรมชาติที่ลูกนกจะถ่ายอุจจาระเมื่อพ่อแม่เข้ามาป้อนอาหาร โดยอุจจาระของลูกนกจะมีถุงบาง ๆ หุ้มอยู่ เรียกว่า Faecal sac³ และเมื่อป้อนอาหารเสร็จพ่อแม่จะคาบถุงสิ่งขับถ่ายบินออกไปทิ้งนอกรัง โดยสิ่งขับถ่ายในที่นี้ หมายถึง อุจจาระ ปัสสาวะ และยูเรต

www.commonswift.org

ภาพที่ 5 ลักษณะปลอกหุ้มโคนขนปลายปีกของนกแอ่น

การประเมินอายุลูกนกแอ่นบ้าน

สามารถประเมินอายุลูกนกแอ่นบ้านได้คร่าว ๆ โดยดูจากการงอกของขนปลายปีก (primary) เป็นหลัก ซึ่งขนที่ยังเจริญไม่เต็มที่จะมีปลอกหุ้มที่โคนขน (ดูภาพที่ 5)

ในต่างประเทศ มีการเก็บข้อมูลใน Common Swift ทำให้สามารถประเมินอายุของลูกนกได้จากความยาวปีกและน้ำหนัก^{14,15,16} ซึ่งในนกแอ่นบ้านยังไม่มีข้อมูลที่มากพอ แต่เราก็สามารถที่จะเทียบเคียงการเจริญเติบโตของนกแอ่นบ้านกับ Common Swift ที่มีขนาดใหญ่กว่าได้แบบคร่าว ๆ

- ดูลักษณะการงอกของขนของ Common Swift ได้ที่ <http://www.commonswift.org/Growth%20of%20wing%20feathers.html>

- ดูการประเมินอายุของ Common Swift ได้ที่ <https://www.mauersegler.com/stages/?L=en> และ http://www.commonswift.org/nestlings_english.html

www.commonswift.org

ภาพที่ 6 ลักษณะขนที่เจริญเต็มที่ จะไม่มีปลอกหุ้มโคนขน

สนธยา มานะวัฒนา, 2563

ภาพที่ 7 ลูกนกแอ่นบ้านอายุประมาณ 1 สัปดาห์

สนธยา มานะวัฒนา, 2563

ภาพที่ 8 ลูกนกแอ่นบ้านอายุประมาณ 2 สัปดาห์

สนธยา มานะวัฒนา, 2563

ภาพที่ 9 ลูกนกแอ่นบ้านอายุประมาณ 4 สัปดาห์

สนธยา มานะวัฒนา, 2563

ภาพที่ 10 ลูกนกแอ่นบ้านอายุประมาณ 6 สัปดาห์

การปล่อยนกแอ่นคืนสู่ธรรมชาติ

นกแอ่นที่พร้อมจะออกจากรังจะมีอายุประมาณ 7 สัปดาห์ น้ำหนักประมาณ 30 กรัม ในช่วงท้ายของการอนุบาลเมื่อลูกนกแอ่นใกล้ที่จะออกจากรัง ลูกนกจะกระพือปีกถี่ ๆ อยู่ในรังเพื่อเสริมสร้างกล้ามเนื้อหน้าอก และพยายามไต่ไปมามากกว่าปกติ ลักษณะที่สำคัญที่สุดและประเมินได้ง่ายว่าพร้อมที่จะปล่อยคือต้องไม่มีปลอกหุ้มที่โคนขนปลายปีก ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่าขนปีกเจริญเต็มที่แล้ว

สัญญาณการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในช่วงท้ายที่สำคัญคือ ช่วง 1 สัปดาห์สุดท้ายก่อนออกจากรัง ลูกนกแอ่นจะกินอาหารน้อยลงหรือไม่ยอมกินเลย น้ำหนักตัวจะ

ลดลง โดยอาจลดลงได้มากถึง 24%¹⁷ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการออกบินครั้งแรก น้ำหนักที่ลดลงนี้เป็นพฤติกรรมปกติตามธรรมชาติและไม่จำเป็นต้องพยายามให้อาหารหรือบังคับป้อนเพื่อเพิ่มน้ำหนักตัวลูกนก¹⁷

นกแอ่นเป็นนกที่เมื่อออกจากรังแล้วจะสามารถบินได้เลยทันที จะไม่มีช่วงหัดบินหรือมีพ่อแม่ตามคอยดูแลเหมือนนกอื่นบางชนิด¹² ดังนั้นเมื่อพบว่าขนปีกของลูกนกแอ่นเจริญเต็มที่แล้วก็สามารถปล่อยได้ โดยสถานที่ปล่อยควรอยู่ใกล้กับโคโลนีรังที่พบลูกนกหล่นลงมา หรือหากไม่ทราบตำแหน่งของโคโลนีเดิม สามารถนำไปปล่อยที่โคโลนีของนกแอ่นบ้านโคโลนีอื่นได้

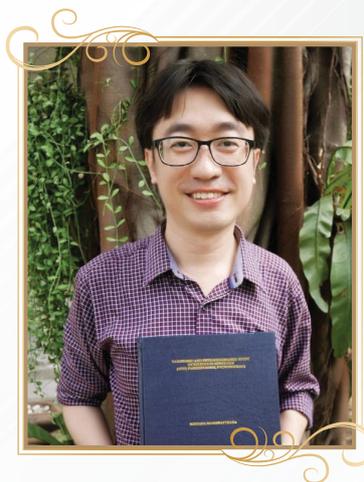
ลักษณะการปล่อย ควรปล่อยนกแอ่นบ้านในช่วงเช้า – สาย เพื่อให้มันได้มีเวลาปรับตัวก่อนที่จะมืด ควรสำรวจสถานที่ปล่อย 1 วันก่อนปล่อยเพื่อประเมินว่ามีนกแอ่นบ้านบินหากินในบริเวณนั้นหรือไม่ สิ่งสำคัญคือ ต้องปล่อยนกแอ่นจากที่สูงเท่านั้น โดยมีระยะแนวตั้งอย่างน้อย

6 เมตร หากเป็นไปได้ควรเป็นอาคาร 3 ชั้นขึ้นไป ปล่อยโดยวางนกแอ่นลงในมือที่หงายและอยู่หนึ่ง ๆ รอให้นกบินออกไปเอง หากรอเป็นเวลานานแล้วนกไม่บินออกไปเอง ห้ามโยนนกออกไปเด็ดขาด ให้เก็บนกกลับมาและลองปล่อยอีกครั้งใน 1-2 ชั่วโมงหรือในวันถัดไป

เอกสารอ้างอิง

1. สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย. รายชื่อนกในประเทศไทย กันยายน 2563 [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย; 2563 [เข้าถึงเมื่อ 23 กันยายน 2563]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.bcst.or.th/report-archives/>
2. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า 2562. ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 136, ตอนที่ 37 ก. (ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2562).
3. Sibley D, Elphick C, Dunning JB. The Sibley guide to bird life & behavior. 1st ed. New York: Alfred A. Knopf; 2001.
4. Wells DR. The Birds of the Thai-Malay Peninsula, Volume 1, Non-Passerines. London: Christopher Helm; 2010.
5. Lekhakun B, Round PD. Guide to the Birds of Thailand. Bangkok: Saha Karn Bhaet Co., Ltd.; 1991.
6. Hotta M. House Swift Hime-Amatsubame (Jpn) *Apus nipalensis* [Internet]. Nagano: Nagano Environmental Conservation Research Institute; 2012 [cited 2020 Sep 28]. Available from: http://www.bird-research.jp/1_shiryō/seitai/himeama.pdf
7. Hotta M. House Swift Hime-Amatsubame (Jpn) *Apus nipalensis* [Internet]. Nagano: Nagano Environmental Conservation Research Institute; 2012 [cited 2020 Sep 28]. Available from: http://www.bird-research.jp/1_shiryō/seitai/himeama.pdf
8. Jones B. When You Should—and Should Not—Rescue Baby Birds [Internet]. New York: National Audubon Society; 2018 [cited 2020 Sep 25]. Available from: <https://www.audubon.org/news/when-you-should-and-should-not-rescue-baby-birds>
9. Cornell Lab of Ornithology. I Found A Baby Bird. What Do I Do? [Internet]. New York: Cornell Lab of Ornithology; 2014 [cited 2020 Sep 25]. Available from: <https://www.allaboutbirds.org/news/i-found-a-baby-bird-what-do-i-do/>
10. Cornell Lab of Ornithology. If I Handle A Baby Bird, Will The Parents Abandon It? [Internet]. New York: Cornell Lab of Ornithology; 2009 [cited 2020 Sep 25]. Available from: <https://www.allaboutbirds.org/news/if-i-handle-a-baby-bird-will-the-parents-abandon-it/>

11. Robynne Boyd. Fact or Fiction?: Birds (and Other Critters) Abandon Their Young at the Slightest Human Touch [Internet]. New York: Scientific American; 2007 [cited 2020 Sep 25]. Available from: <https://www.scientificamerican.com/article/fact-or-fiction-birds-abandon-young-at-human-touch/>
12. Matthes H. The Hand-rearing of Common Swifts (*Apus apus*) [Internet]. Berlin: APUSlife; 2008 [cited 2020 Sep 28]. Available from: http://commonsswift.info/pdf_docs/Matthes_Westray_Hand_rearing_Commonsswifts.pdf
13. Fusté E, Obon E, Olid L. Hand-reared common swifts (*Apus apus*) in a wildlife rehabilitation centre: assessment of growth rates using different diets. *Journal of Zoo and Aquarium Research*. 2013 Oct 31;1(2):61-8.
14. Barker D, Fitzpatrick MP, Dierenfeld ES. Nutrient composition of selected whole invertebrates. *Zoo Biology*: Published in affiliation with the American Zoo and Aquarium Association. 1998;17(2):123-34.
15. APUSlife. Growth of wing feathers [Internet]. Berlin: APUSlife; 2008 [cited 2020 Sep 25]. Available from: <http://www.commonswift.org/Growth%20of%20wing%20feathers.html>
16. German Association for the Protection of Common Swifts. Growth stages of the Common Swifts [Internet]. Berlin: German Association for the Protection of Common Swifts; 2008 [cited 2020 Sep 25]. Available from: http://www.commonswift.org/nestlings_english.html
17. APUSlife. The nestlings of the Common Swift [Internet]. Berlin: APUSlife; 2008 [cited 2020 Sep 25]. Available from: http://www.commonswift.org/nestlings_english.html
18. Martins TL. Fledging in the common swift, *Apus apus*: weight-watching with a difference. *Animal Behaviour*. 1997 Jul 1;54(1):99-108.

สัตวแพทย์สภาขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งกับครอบครัว “มานะวัฒนา”

ในการจากไปของ นายสัตวแพทย์ ดร. สนธยา มานะวัฒนา สัตวแพทย์ศาสตรบัณฑิตรุ่นที่ 63 และศิษย์เก่าดีเด่น ประจำปี 2558 ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มา ณ โอกาสนี้

คำถาม

การอนุบาลลูกนกแอ่นบ้าน (House Swift)

1. ข้อใดถูก

- ก. นกแอ่นบ้าน และ นกนางแอ่นบ้าน คือนกชนิดเดียวกัน เพียงแต่เรียกชื่อแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น
- ข. สามารถพบนกแอ่นบ้านได้ทั่วไปตามเมืองใหญ่จึงไม่ใช่สัตว์ป่าคุ้มครอง
- ค. การพบนกแอ่นบ้านอยู่บนพื้นดินไม่ว่าจะในช่วงอายุใดจะถือว่าเป็นเรื่องผิดปกติ
- ง. เมื่อพบลูกนกตกจากรัง การจับโดนตัวลูกนกจะทำให้กลิ่นคนติดไป เมื่อนำไปคั้นรังจะทำให้พ่อแม่ไม่เลี้ยง

2. ขนาดของ Feeding tube ที่เหมาะสมกับลูกนกแอ่นบ้านคือขนาดใด

- ก. CH4
- ข. CH5
- ค. CH6
- ง. CH8

3. ความยาวของ Feeding tube ที่เหมาะสมกับลูกนกแอ่นบ้านคือเท่าใด

- ก. 5 เซนติเมตร
- ข. 6 เซนติเมตร
- ค. 7 เซนติเมตร
- ง. 8 เซนติเมตร

4. ข้อใดคืออาหารของนกแอ่นบ้านที่เหมาะสม

- ก. อาหารเม็ดสำหรับสัตว์กินแมลง / ซีรีแล็ค / หนอนนก
- ข. อาหารเม็ดสำหรับสัตว์กินแมลง / หนอนนก / จิ้งหรีด
- ค. ข้าวสวยหุงสุก / หนอนนก / ซีรีแล็ค
- ง. ข้าวสวยหุงสุก / ซีรีแล็ค / จิ้งหรีด

5. ข้อใดถูก

- ก. การสอดท่อป้อนลูกนกแอ่นบ้านต้องแน่ใจว่าสอดท่อถึงกระเพาะแท้
- ข. สามารถใช้ไซริงค์ธรรมดาป้อนอาหารเหลวให้ลูกนกแอ่นบ้านได้โดยตรง
- ค. หากลูกนกแอ่นบ้านถ่ายอุจจาระทุกครั้งเมื่อถึงมืออาหาร แสดงว่าเกิดความผิดปกติ
- ง. สามารถใช้กรงนก (ที่เป็นซี่กรง) ในการอนุบาลลูกนกแอ่นบ้านได้

-
6. ข้อใดคือความถี่และปริมาณอาหารแต่ละมื้อสำหรับนกแอ่นบ้านที่เหมาะสม
- ก. ควรป้อนอาหารทุก ๆ 2 ชั่วโมง ปริมาณอาหารมื้อละ 10 % ของน้ำหนักตัว
 - ข. ควรป้อนอาหารทุก ๆ 2 ชั่วโมง ปริมาณอาหารมื้อละ 3-5 % ของน้ำหนักตัว
 - ค. ควรป้อนอาหารทุก ๆ 1 ชั่วโมง ปริมาณอาหารมื้อละ 10 % ของน้ำหนักตัว
 - ง. ควรป้อนอาหารทุก ๆ 1 ชั่วโมง ปริมาณอาหารมื้อละ 3-5 % ของน้ำหนักตัว
7. โดยปกติลูกนกแอ่นบ้านในธรรมชาติจะได้รับน้ำจากแหล่งใด
- ก. พ่อแม่จะคายน้ำจากกระเพาะพักออกมาป้อนใส่ปากลูกโดยตรง
 - ข. จากในอาหารเท่านั้น
 - ค. จากหยดน้ำค้างในรัง
 - ง. จากน้ำลายของพ่อแม่
8. ข้อใดถูก
- ก. ลูกนกแอ่นบ้านที่พร้อมปล่อยจะต้องไม่มีปอดหุ้มที่โคนขนปลายปีก ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ว่าขนปีกเจริญเต็มที่แล้ว
 - ข. จำเป็นต้องให้ลูกนกแอ่นบ้านได้หัดบินเป็นระยะเวลาหนึ่งในที่เลี้ยงก่อนปล่อยสู่ธรรมชาติ
 - ค. หากลูกนกแอ่นบ้านที่ขนเจริญเกือบเต็มที่เริ่มไม่กินอาหาร ผู้เลี้ยงต้องพยายามบังคับป้อนเพื่อไม่ให้น้ำหนักลดลง
 - ง. สามารถปล่อยนกแอ่นจากพื้นดินได้ โดยนกที่แข็งแรงจะสามารถบินขึ้นที่สูงได้เอง
9. ข้อใดคือลักษณะการปล่อยนกแอ่นที่เหมาะสมที่สุด
- ก. สามารถปล่อยนกแอ่นบ้านเวลาใดก็ได้ตั้งแต่เช้าถึงหัวค่ำ
 - ข. จุดที่ปล่อยนกแอ่นบ้านควรมีระยะแนวตั้งอย่างน้อย 6 เมตร หรือเป็นอาคาร 3 ชั้นขึ้นไป
 - ค. หากไม่สามารถขึ้นไปปล่อยที่สูง สามารถปล่อยนกแอ่นจากพื้นดินได้ โดยนกแอ่นบ้านที่จะบินขึ้นที่สูงได้เอง
 - ง. หากวางนกแอ่นบ้านบนมือแล้วนกไม่บินออกไป ให้โยนนกลงมาจากที่สูง นกจะพลิกตัวออกบินได้เอง
10. ข้อใดคือคุณสมบัติของสถานที่ปล่อยนกแอ่นที่เหมาะสมที่สุด
- ก. ไม่มีแสงไฟรบกวนในเวลากลางคืน
 - ข. มีนกชนิดใดก็ได้บินหากินอยู่เป็นประจำ
 - ค. อยู่ห่างจากอาคารบ้านเรือน
 - ง. อยู่ใกล้กับโคลนรี้งของนกแอ่นบ้าน